



Smittkällan



Aktuell information från Smittskyddsenheten Region Kronoberg– Nr 3/2022

Innehåll:

- Apkoppor
- Influensa
- Pneumokockvaccination
- Resistenta pneumokocker på förskola

Apkoppor

Apkoppor (engelska monkeypox) orsakas av ett ortopoxvirus (apkoppsvirus) och är i grunden en zoonos, det vill säga en sjukdom som kan överföras från djur till människa. Viruset kan även överföras direkt mellan människor och i det aktuella utbrottet har smittspridningen framför allt skett i samband med sexuella kontakter. Apkoppor smittar framför allt vid nära fysisk kontakt med en person som är infekterad och har symptom på sjukdomen. De vanligaste symptomen är blåsor/sår på huden, på eller runt könsorganen eller i slemhinnor, svullna lymfkörtlar, feber, huvudvärk samt muskel- och ledvärk. De flesta blir inte allvarligt sjuka och det är relativt sällan som inläggande vård på sjukhus behövs även om det förekommer.

Misstänkta fall av apkoppor tas i Kronoberg om hand på Hudkliniken eller Kvinnokliniken alternativt handläggs av Infektionskliniken om patienten är allmänpåverkad, var god se riktlinje: [OpenDoc.aspx](https://regionkronoberg.se/OpenDoc.aspx) (regionkronoberg.se)

Indikation för provtagning finns på Folkhälsomyndighetens hemsida: [Misstänkta fall av apkoppor - provtagning och åtgärder \(folkhalsomyndigheten.se\)](https://www.folkhalsomyndigheten.se/Misstankta-fall-av-apkoppor-provtagning-och-avgard-2022)

Mikrobiologen i Växjö har satt upp diagnostik för apkoppsvirus. Mer information finns på deras hemsida: mikrobiologi.org/d/6593 Meddela alltid Mikrobiologen innan prov skickas till dem för analys.

Vaccin kan bli aktuellt som postexpositionsprofylax till högriskkontakter i vissa fall för att minska risken för insjuknande. [Underlag för planering av vaccination mot apkoppor — Folkhälsomyndigheten \(folkhalsomyndigheten.se\)](https://www.folkhalsomyndigheten.se/Underlag-for-planering-av-vaccination-mot-apkoppor)

Smittskyddsbladen är uppdaterade och finns på vår hemsida, länk till läkarinformationsbladet: [Apkoppor läkarinfo 220720 \(regionkronoberg.se\)](https://regionkronoberg.se/Apkoppor-lakarinfo-220720)

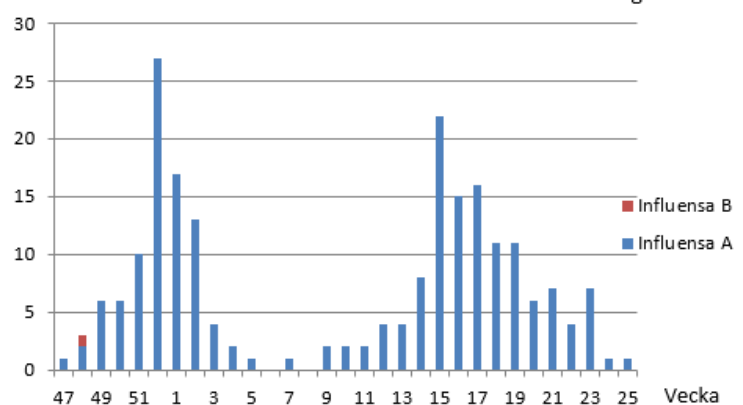
Influensa

Influensasäsongen blev uppdelad i två toppar, en vid årsskiftet och en andra i april. Sannolikt påverkade de ökade restriktionerna gällande covid-19, som kom precis före jul 2021, även spridningen av influensa. När restriktionerna släpptes i februari så ökade influensafallen åter och en andra topp nåddes runt påsk. Belastningen inom vården gällande influensa har dock varit måttlig denna säsong.

Pandemin och möjligheten att ta

influensavaccin samtidigt som vaccin mot covid-19 medförde att influensavaccinationstäckningen nationellt ökade till cirka 70 % av ålderspensionärerna vilket är klart högre än tidigare år. Vi i Kronoberg lyckades

Antal laboratorieverifierade fall 2021-2022 i Kronoberg



tillsammans med bland annat Värmland, Örebro, Jönköping nå ännu högre och komma över WHO:s mål om att minst 75% av alla invånare över 65 år skall vaccineras! Stort tack till alla som var med och bidrog till detta mycket viktiga arbete i vårt län! Folkhälsomyndigheten har en sammanställning av vaccinationstäckningen på deras hemsida:

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/fd95add32f77479bac3ca61934527008/vaccinationstakningen-mot-influensa-2021-2022.pdf>

Till hösten är det åter dags för influensavaccination, nationellt är starten den 8 november. Inför influensavaccinationen kommer vi på motsvarande sätt som föregående höst ordna utbildningseftermiddagar för sjuksköterskor och läkare som är delaktiga i vaccinsatsarna. Utbildningen kommer hållas digitalt vid två tillfällen och också spelas in för att kunna ses i efterhand. Boka gärna in ett av följande datum: 18/10 eller 26/10 (båda gångerna mellan cirka 13-15:30 inklusive paus) redan nu så kommer inbjudan i slutet av augusti/början av september.

Pneumokockvaccination

Då nya konjugerade pneumokockvacciner blivit tillgängliga så har Folkhälsomyndigheten i maj 2022 uppdaterat rekommendationer om pneumokockvaccination till personer med mycket hög risk för allvarlig pneumokocksjukdom. De nya konjugerade vaccinerna har effekt mot 15 respektive 20 serotyper istället för mot 13. Den stora skillnaden är att många av patienterna som ingår i grupperna med mycket hög risk för allvarlig pneumokocksjukdom nu enbart behöver en dos vaccin. Mer information finns på Folkhälsomyndighetens hemsida: [Uppdaterade rekommendationer om pneumokockvaccination till personer med mycket hög risk för allvarlig pneumokocksjukdom \(maj 2022\) — Folkhälsomyndigheten \(folkhalsomyndigheten.se\)](#)

För riskgrupperna med ökad risk för allvarlig pneumokocksjukdom kvarstår i nuläget Folkhälsomyndighetens rekommendationer från 2020.

Med anledning av de ändrade rekommendationer har även våra lokala rekommendationer uppdaterats och anpassats efter Folkhälsomyndighetens dokument i länken ovan. [Pneumokockvaccination \(regionkronoberg.se\)](#)

Resistenta pneumokocker på förskola

I april provtogs ett barn och visade sig vara bärare av en resistent pneumokock med nedsatt känslighet för penicillin (MIC >1). Då barnet gick på förskola togs kontakt med rektorn på den aktuella förskolan och information och vidare handläggning planerades. Då det finns risk för spridning av resistenta pneumokocker i till exempel förskolemiljö så rekommenderas vanligtvis provtagning av barn på samma avdelning. Provet tas i nasofarynx på motsvarande sätt som prov tas inom vården för covid-19. Kontakt togs även med den vårdcentral som samordnade provtagningen av barnen och berörd personal. Informationsmöte med förskolepersonal och rektor hölls via Teams och skriftlig information delades ut till vårdnadshavare till barnen som skulle provtas ihop med instruktion om hur provtagning bokades.

Totalt sett provtogs cirka 30 individer, endast ett ytterligare fall av resistenta pneumokocker hittades. Då barn som är bärare av pneumokocker med nedsatt känslighet för penicillin stängs av från förskolan tills två odlingar blivit negativa så kommer uppföljning att ske av behandlande läkare tills detta är uppfyllt.

Christian Blomkvist

Smittskyddsläkare i Kronoberg

Smittskyddsenheten

Smittskyddsläkare: Christian Blomkvist

Bitr. smittskyddsläkare: Hampus Hjorton

Smittskyddssköterska: Charlotte Svensson

Smittskyddssköterska: Jennifer Fältbacke

Tel: 0470-58 82 78

E-post: smittskyddet@kronoberg.se